

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت آموزش

مدیریت امتحانات

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۸۸

پاسخنامه

پایه :	۳	موضوع :	عقاید ۳
تاریخ :	۸۸/۳/۳۰	ساعت :	۸

نام کتاب: آموزش عقاید، از درس ۲۰ تا پایان کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. به مقتضای حکمت الهی، غیر از حسن و عقل در بشر، برای شناخت مسیر تکامل همه جانبه او..... نیز قرار داده شده است .

۲۱۴ ا

ا. وحی ☒ ب. الهام ☐ ج. هدایت نبی ☐ د. هدایت امام ☐

۲. امامت از دیدگاه شیعه یک اصل مطرح است. ب ۳۵۱ متوسط

ا. فقهی ☐ ب. اعتقادی ☒ ج. ولایی - فقهی ☐ د. مذهبی - فقهی ☐

۳. زنده شدن بعضی از مردگان به اعجاز حضرت عیسی (ع) را می توان نشانه ای بر قلمداد کرد. ا ۴۹ آسان

ا. امکان معاد ☒ ب. اثبات معاد ☐ ج. اثبات حیات برزخی ☐ د. امکان معاد روحانی ☐

۴. در قرآن آیات فراوانی، به طور اجمال عامل سعادت اخروی را معرفی کرده است. ج ۱۱۳

ا. ایمان و ولایت ☐ ب. عمل صالح و تقوی ☐ ج. ایمان و عمل صالح ☒ د. تقوی و دوستی اهل بیت ☐

تشریحی:

۱. دو فرق اساسی میان فلسفه و کلام را بیان کنید. ۲۰۷ متوسط

یکی آن که هر کدام از آنها علاوه بر مسائل مشترک دارای مسائل ویژه ای است که در دیگری مورد بحث واقع نمی‌شود و دوم متد تحقیق در همه مسائل فلسفه متد عقلی است، به خلاف علم کلام که در بعضی از مسائل از متد عقلی استفاده می کند و در بعضی دیگر از متد نقل بهره می گیرد.

۲. با توجه به آیه شریفه «ما کان محمد اُبا أحد من رجالکم ولكن رسول الله وخاتم النبیین» اشکالی را که در مورد دلالت آیه بر خاتمیت

پیامبر شده است، همراه با جواب آن بیان نمایید. ۳۳۵ فنی

اشکال اول: واژه خاتم به معنای انگشتر هم آمده است. دوم: بله سلسله نبیین به وسیله آن حضرت قطع شده است ولی ختم سلسله رسولان را نمی‌رساند.

جواب اول: انگشتر را هم که خاتم می نامند به خاطر این است که پایان نامه را به وسیله آن ختم می کردند. جواب دوم: هر پیامبری که دارای مقام رسالت باشد دارای مقام نبوت هم هست و با پایان یافتن سلسله انبیاء، سلسله رسولان هم پایان می یابد.

۳. صدق ادعای پیامبران راستین را از چند راه می توان ثابت کرد؟ (دو مورد کافی است) ۲۶۳

۱. از راه قرائن اطمینان بخش. ۲. معرفی پیامبر پیشین یا معاصر. ۳. از راه ارائه معجزه.

۴. یک دلیل عقلی بر عصمت انبیاء - علیهم السلام - بیان کنید. ۲۴۳ متوسط

دلیل اول: پیامبران نمایندگان الهی در میان بشرند و باید دیگران را به راه راست هدایت کنند حال اگر خود آنان پای بند بر آن نباشند مردم به گفتارشان اعتماد ندارند.

دلیل دوم: چون پیامبران وظیفه تعلیم و راهنمایی همگانی که شامل مستعدترین افراد جامعه نیز می شود پس باید خودشان به عالترین مدارج کمال انسانی رسیده باشند.

۵. در لغت و اصطلاح علم کلام، «امامت» به چه معناست؟ ۳۴۵ متوسط

امامت در لغت به معنای پیشوایی و رهبری است.

در علم کلام ریاست همگانی و فراگیر بر جامعه اسلامی در همه امور دینی و دنیوی.

۶. عصمت اهل بیت (ع) را به وسیله آیه «إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً» اثبات کنید. ۳۶۷

اراده تشریعی الهی درباره تطهیر بندگان اختصاص به کسی ندارد پس این اراده که اختصاص به اهل بیت - علیهم السلام - دارد اراده تکوینی الهی و تخلف ناپذیر است تطهیر مطلق و نفی هر گونه رجس و پلیدی همان عصمت است.

۷. قرآن کریم چه کسانی را شیاطین انس و دشمنان انبیاء دانسته است؟ ۳/۱۲

کسانی که روحیه ابا و امتناع از پذیرفتن معاد حقیقی را دارند و می کوشند که رستخیز و روز واپسین و دیگر تعبیرات قرآنی درباره معاد را بر پدیده های این جهانی و رستخیز ملتها تطبیق کنند و یا عالم آخرت را مفاهیمی ارزشی و اعتباری و اسطوره ای قلمداد نماید.

۸. مفهوم جمله «جهان دارای نظام احسن است» را توضیح دهید. ۳۷

مقتضای تدبیر حکیمانه الهی این است که به صورتی آنها را تنظیم کند که مجموعاً خیرات و کمالات بیشتری بر آنها مترتب شود.

* «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ آلِنَا لَا تُرْجَعُونَ». ۶۱ فنی

۹. با توجه به آیه فوق، یک قیاس استثنائی بر اثبات قیامت تشکیل دهید.

اگر معاد و بازگشت به سوی خدای متعال نباشد آفرینش انسان در این جهان بیهوده خواهد بود. ولی خدای حکیم کار عبث و بیهوده انجام نمی دهد پس جهان دیگری برای بازگشت به سوی خودش برپا خواهد کرد.